

Til glede og besvær – praksis i høyere utdanning

Analyse av studentenes kommentarer i Studiebarometeret 2016

Seniorrådgiver Turid Hegerstrøm

**Seminar om Studiebarometeret
27.09.18**

Oversikt over presentasjonen

- Materiale og metode**
- Bakteppe**
- Resultater og funn – studentenes stemme**
- Konklusjon**

Materiale og metode

- **2034 studenter**

- **30 utdanningstyper**

Ba. sykepleier-, grunnskolelærer,- barnehagelærer,- og lektorstudentene utgjør 56 % av kommentarene

Hva kan vi lære av studentenes stemmer?

- **Mulig å trekke ut felles erfaringer og karakteristika uavhengig av utdanning, institusjon, tid, sted og læringsmål for praksis. Det sier noe om praksis som system.**
- **Kommentarene viser hva studenter svarer når de kan si hva de vil og ikke er styrt av spørreskjema, intervjuguide og andres spørsmål og interesser. Dette resulterte i flere hittil mindre kjente og påaktede problemstillinger, tema og sammenhenger.**

- **Studentenes utfordringer i praksis har sitt opphav på ulike nivå. Disse må ses i sammenheng og løses i sammenheng og samarbeid.**
- **Praksis er et element i studiet som genererer store forskjeller mellom studentene hva gjelder læringsutbytte, kvalitet, utfordringer, trivsel og økonomisk belastning.**

Bakteppe

Praksis i høyere utdanning er:

- mangfoldig og fleksibelt
- aktuelt og populært

Resultater og funn – studentenes stemme

- **Gratisprinsippet i høyere utdanning**
- **Studieårets lengde**
- **Avtale mellom institusjon og praksissted**
- **Veileders kompetanse**
- **Arbeidsbelastning og studiepoeng i praksis**
- **Integrasjon og sammenheng mellom teori og praksis**
- **Kvalitetssikring av praksis som håndtering av studentenes tilbakemeldinger**
- **Kommunikasjon student, institusjon og praksissted**
- **Praksis, et utslag av tilfeldighetens spill?**
- **Forberedelse og informasjon i forkant av praksis***
- **Tilbakemelding og oppfølging fra lærestedet***
- **Det store praksisparadokset**

Gratisprinsippet i høyere utdanning

«Noe av det praktiske kunne koste litt penger, dyrt for en student.» (ØKADM)

«Lite økonomisk støtte for boutgifter.» (RETTSVIT)

«...det sier seg selv at en studentlommebok ikke har råd til 7 uker med overnatting vekke. (G. SKOLE)

Avtale mellom institusjon og praksissted

«Måtte finne praksissted selv, førte til mye stress og uoversiktighet.» (ERGO-/FYSIO)

«Vi er selv ansvarlige for å finne praksissted. Flere syntes det er vanskelig å finne gode og relevante praksissteder.» (IDRETT)

«Er veldig fornøyd med at vi finner plass selv, i stedet for å bli gitt den.» (MEDIE-INF)

Arbeidsbelastning og studiepoeng i praksis

«Praksis var kjempebra! Eneste som er utfordrende er arbeidskravene fra skolen....» (SPRÅK)

«Det ble for mange arbeidskrav som gjorde oppholdet mer krevende enn nødvendig, noe som påvirket læringskurven.» (FARMASI)

«Vi har mange krav vi skal gjennom.» (MEDISIN)

Lektorstudentenes dilemma

«Jeg må ha ordinær undervisning samtidig som jeg skal ha praksis.» (LEKTOR)

«Man bør også definitivt få studiepoeng for praksis. Andre fag og oppgaver bør IKKE overlappe med praksis som det gjør nå.» (LEKTOR)

«Praksis teller 0 stp, og derfor er det forventet at vi samtidig følger undervisning på universitetet. (LEKTOR)

Kvalitetssikring av praksis som håndtering av studentenes tilbakemeldinger

«Da jeg tok dette opp med høyskolen ble det ikke jobbet særlig med, og jeg følte at jeg sto alene mye av tiden.» (SYKEPLEIE)

«Ingen som gjør noe med tilbakemeldinger om dårlig fungering.» (PSYKOLOGI)

«Slet med å få tak i ansvarlig på universitetet og syns det hele var ganske fælt.» (LEKTOR)

Kommunikasjon student, institusjon og praksissted

**«Praksisstedet visste ikke engang hva vi skulle gjøre.»
(ARKITEKTUR)**

«Instituttet er ikke klar over hvordan studentene opplæres eller følges opp på praksisplassene sine.» (FARMASI)

**«Svært dårlig kommunikasjon mellom skolen og praksisstedet.
Mye å utbedre.» (ERGO-/FYSIO)**

«Manglende kommunikasjon mellom praksis og universitet var utfordrende. Dette gjorde oss studentene usikre på vår rolle og mål for perioden.» (PEDAGOGIKK)

«Virket som skolen og praksissted ikke hadde hatt dialog. Uklarhet i hvilken rolle jeg selv hadde i praksis, også hva som var forventet.» (SYKEPLEIE)

Praksis, et utslag av tilfeldighetens spill?

Praksisperioden er noko av det beste eg har opplevd. Det både motiverer meg til å fortsette å studere, og motiverer meg til å komme ut i arbeid. (FARMASI)

Praksisperioden var noe av det verste på studiet. [...] Etter min mening var det bare tullete og kaotisk. (FARMASI)

Forberedelse og informasjon i forkant av praksis*

«Vi blir veldig "primet" før vi kommer dit, med mye teoretisk gjennomgang og rollespill på f-lab. På den måten kommer man godt forberedt med tanke på hva man skal gjøre, samtidig som opplæring og utbytte er veldig bra!» (MEDISIN)

«Jeg fikk følelsen av at jeg bare ble "kastet" ut i praksis uten å være forberedt på hva som ventet meg.» (Farmasi)

11. Tilbakemelding og oppfølging fra lærestedet*

**«Jeg fikk en felles-epost i lunsjpausen siste dag av praksis, med spørsmål om hvordan det gikk... det synes jeg er for dårlig.»
(BARNEHAGE)**

«Kunne fått mer ut av praksisen med oppfølging fra faglærer underveis.» (ØKADM)

«Mange har ikke fått praksisoppfølging i det hele tatt. Verken 1. år eller høst 2. år.» (G.SKOLE)

Det store praksisparadokset

«Lærte veldig mye, og elsket plassen. Men jeg fikk ikke trent veldig mye på de ulike prosedyrene vi hadde gjennomgått første halvåret av studiet.» (SYKEPLEIE)

«Praksisen i seg selv er veldig bra lagt opp, problemet er at vi får en haug med arbeidskrav oppi praksisen som ødelegger helt poenget med å få en følelse av hvordan det er å jobbe som lærer.» (G.SKOLE)

«Praksisen for min del var kjempebra, men skolen var ikke involvert i mer enn å sette av tiden til det og ha en kort oppsummeringstime etterpå.» (MEDIE-INF)

Avslutning, konklusjon

Er praksis i høyere utdanning noe man snakker opp, men handler ned?

Takk for oppmerksomheten

https://www.nokut.no/globalassets/nokut/rapporter/ua/2018/hegerstrom_turid_til_glede_og_besvar_praksis_i_hoyere_utdanning_2-2018.pdf